

Je hebt je leerlijn in kaart gebracht, leerdoelen geformuleerd voor lessen en leermaterialen eraan gekoppeld. En dan? Hoe zorg je ervoor dat leerlingen zich bewust worden van de leerdoelen? En hoe geef je ze verantwoordelijkheid voor hun eigen leerproces?

DOEL

Je kunt leerlingen bewust maken van de leerdoelen.

Je kunt bepalen in welke mate en op welke wijze je leerlingen verantwoordelijkheid kan geven in het leerproces.

BENODIGDE HARDWARE

Device.

ANDERE BENODIGDHEDEN

- Rubric 'Regie nemen over het eigen leerproces'
<http://resultaten.leerling2020.nl/wp-content/uploads/2016/06/Rubric-Regie-nemen-over-het-eigen-leerproces.pdf>
- Rubric 'Leerstrategieën'
<http://resultaten.leerling2020.nl/wp-content/uploads/2016/06/Rubric-Leerstrategieen-toepassen-1.pdf>
- Rubric 'Reflecteren'
<http://resultaten.leerling2020.nl/wp-content/uploads/2016/06/Rubric-Reflecteren-1.pdf>

VOORKENNIS

Je bent op de hoogte van het formele deel van het curriculum en de 'ruimte' die dit biedt aan eigen invulling door leerlingen en/of docenten.

Je bent op de hoogte van het SMART principe, ABCD-model, het backward design model (zie hiervoor de bronnenlijst).

STAPPENPLAN

1. Kies een onderwerp/thema/lessenserie met een set (zelf opgestelde) leerdoelen. Tip: kijk eens kritisch naar je leerdoelen. Begrijpen leerlingen wat er van ze wordt verwacht? Is het doel SMART of volgens het ABCD-model geformuleerd?
2. Bekijk de rubric 'Regie nemen over het eigen leerproces'. Bepaal per 'onderwerp' welke ontwikkelingsniveaus voor je leerlingen gelden. Tip: maak het mogelijk dat elke leerling op zijn eigen ontwikkelingsniveau werkt en bepaal alleen het minimumniveau.
3. Op welke manier laat je leerlingen kennismaken met de leerdoelen? Of op welke manier laat je leerlingen zelf hun leerdoelen formuleren? Bedenk hiervoor een werkvorm (voor in de les) waarin de 'enduring understandings' en de 'essential questions' terugkomen. Zorg dat je ook aandacht besteedt aan het tijdspad.
4. Op welke wijze kunnen leerlingen laten zien dat zij het leerdoel hebben behaald? Tip: bedenk iets anders dan een toets, presentatie of schriftelijk verslag.

- Op welke wijze wordt het eindproduct of de toets beoordeeld? Tip: Denk aan een eindopdracht beoordeeld door jou als docent, door medeleerlingen en/of zichzelf. Je kunt daarbij bijvoorbeeld gebruik maken van feedback/feedforward/feedup, rubrics, vaardighedenlijsten, quizjes, diagnostisch toetsen.
- Bepaal op basis van het niveau dat je in stap 2 hebt vastgesteld welke leeractiviteiten je aanbiedt bij leerlingen en hoe je deze aanbiedt. Maak duidelijk voor de leerlingen waar keuzes zitten. Welke opdrachten moeten minimaal uitgevoerd worden om het doel te behalen? Tip: zorg voor keuzemogelijkheden voor de leerlingen (in tempo, niveau, manieren van leren, interesses, etc.).

Hoe verder?

- Bepaal (samen met leerlingen) welke leerstrategieën ze toepassen. Tip: zie hiervoor de rubric 'Leerstrategieën'.
- Laat leerlingen reflecteren op het leerproces. Gebruik hiervoor de rubric 'Reflecteren'.

TIPS

Voorbeelden van andere scholen:

- Hoe kun je leerlingen keuzes geven?
<http://resultaten.leerling2020.nl/digitale-didactiek-en-differentieren-hoe-richt-je-een-les-in-lesvoorbeeld/>
- Hoe kun je leerlingen zicht geven op vaardigheden?
<http://resultaten.leerling2020.nl/wiskunde-in-80-vaardigheden/>

BRONNEN

Backward Design:

- <http://histoforum.net/2009/backwarddesign.html>

Enduring understanding:

- <http://histoforum.net/2009/enduringunderstanding.html>

Essential Questions:

- <http://histoforum.net/2009/essentialquestions.html>

Smart formuleren

- <http://www.carrieretijger.nl/functioneren/management/leidinggeven/doelen-stellen/smart>

ABCD-model (Nederlandse versie, zie 1e alinea)

- http://www.cursuscurriculumontwerp.slo.nl/toolkit/Leerdoelen_formuleren.docx/